

1 *Subitisering.* *Uppfattar eleven ett litet antal "i en blink," dvs utan att räkna?* (1)

Lägg antalskortet (kopieringsunderlag 2) i en osorterad hög med baksidan upp. Vänd upp ett kort i taget.

Hur många prickar såg du?

Notera om eleven räknar prickarna och var uppmärksam på om eleven inte subitiserar 1–3 prickar.

2 *Talraden, framåträkning.* *Hur långt kan eleven räkna?* (2)

Du ska få räkna för mig. Börja på ett.

Stanna vid 31 eller när eleven räknar fel eller gör långa pauser mellan varje tal.

Notera hur långt eleven kan räkna utan att tveka och utan att hoppa över något tal. 29 är en tröskel för en del barn som vill räkna "tjugotio, tjuogoelva" osv.

Notera särskilt om eleven inte kan räkna till 10 eller har en räkneramsa som sträcker sig längre än till 29.

3 *Talraden, framåträkning med start på annat tal än ett.* *Kan eleven med säkerhet räkna framåt från ett givet tal?* (2)

Du ska få räkna en gång till men börja räkna på talet fyra.

Om eleven inte förstår instruktionen säg då: När man räknar från ett bestämt tal räknar man t ex: två, tre, fyra. Börja på fyra!

Avbryt räknandet vid 10.

Om eleven klarar uppgiften ge då ännu en uppgift med start på talet 8. Avbryt räknandet då eleven klarar att räkna de fem följande talen korrekt.

Uppgiften bedöms korrekt om eleven kan räkna med start på det givna talet eller från det efterföljande talet.

Notera om eleven med säkerhet kan räkna från 4 till 10 respektive från 8 till 13, eller om eleven måste börja från 1.

4 *Talraden, bakåträkning/nedåträkning.*

Nu ska du få räkna bakåt. Börja på fem.

Om eleven inte förstår instruktionen säg då:
När man räknar bakåt räknar man till exempel
tre, två, ett.

Om eleven klarar uppgiften ge då ännu en
uppgift med start på talet 10.

Kan eleven räkna bakåt från ett givet tal? (2)

Notera om eleven räknar framåt för att hitta
talet "fem" eller "tio".

Notera också om eleven måste räkna
framåt för varje tal, t ex: *ett, två, tre, fyra, fem*
(med betoning på fem); *ett, två, tre, fyra* osv.

5 *Sambandet räkneord och antal föremål i en bild.*

Visa kort med bilder av föremål (kopierings-
underlag 1) med följande antal: 2, 4, 7, 12, en
bild i taget.

Hur många är detta? /Hur många är det på
bilden?

Stanna när eleven svarar fel.

*Kan eleven med säkerhet räkna antalet före-
mål i en bild?* (2)

Anteckna det största antal som eleven klarar.

Notera om eleven har kontroll över vilka
föremål som är räknade och vilka som åter-
står att räkna.

Är eleven osäker och måste räkna om igen?

6 *Sambandet uppräknings- och kardinaltals-
principen.*

Lägg 20 föremål på bordet

Ge mig 3 stycken.

Ge mig 8 stycken.

Ge mig 15 stycken

Stanna när eleven svarar fel.

*Kan eleven med säkerhet använda kardinal-
talsprincipen/antalsprincipen vid uppräknings-
uppräknings?* (2)

Anteckna det största korrekt uppräknade
antalet.

Notera om eleven slutar att räkna exakt vid
det givna talet 3, 8 respektive 15, eller fort-
sätter att räkna förbi det talet (t ex sju, åtta,
nio, tio ...).

7 *Principen om godtycklig ordning.* Förstår eleven att antalet är detsamma oavsett i vilken ordning föremål räknas? (1)

Lägg en rad med det antal föremål som eleven klarade i föregående uppgift.

Be eleven räkna föremålen. Säg därefter:

Om du skulle räkna all föremål en gång till men börja med ett annat föremål, hur många är det då?

Observera dock att eleven *inte* ska räkna föremålen igen.

Notera om eleven utan att tveka avger korrekt svar eller om eleven vill kontrollräkna för att vara säker på sitt svar.

8 *Sambandet siffror och tal.* Kan eleven läsa siffror som tal? (2)

Visa 1, 3, 5, 6, 8, 10, 15, ett i taget (kopieringsunderlag 3)

Vilket tal är detta?

Notera om eleven läser 10 som "ett noll" eller 15 som "ett fem".

9 *Sambandet siffror och att rita antal.* Kan eleven rita det antal streck som svarar mot ett givet tal? (2)

Visa sifferkortet med 3, 6, 10, ett i taget.

Vilket tal är detta? Rita så många streck.

Visa var på elevbladet eleven ska rita. Om eleven inte kan läsa något av talen läser du talet och noterar att du har gjort det.

Notera hur eleven håller reda på antalet streck: räknar flera gånger, tar stöd av fingrarna, grupperar; eller helt enkelt vet.

10 *Skriva och läsa siffror* Kan eleven skriva och läsa siffror? (2)

Skriv några siffror.
Läs dem för mig

Visa var på elevbladet eleven ska skriva.
Låt eleven få skriva alla siffror 0–9, men i valfri ordning.

Anteckna vilka siffror eleven är osäker på.

11 *Tals storleksordning inom talområdet 0–10.* *Kan eleven storleksordna tal inom talområdet 0–10?* (2)

Lägg tre kort med talen 2, 5 och 3 i en horisontell rad framför eleven.

Notera om eleven utan att tveka placerar talen i rätt ordning eller om eleven tar stöd av talramsan.

Nu ska du få ordna talen i en rad från det minsta till det största talet.

Om eleven klarar uppgiften fortsatt då med följande tal, en uppgift i taget:
6, 8, 5; 9, 5, 7; 0, 10, 7.

12 *Talens grannar.* *Kan eleven talens grannar inom talområdet 0–10?* (2)

Lägg sifferkortet 0–10 i en horisontell rad framför eleven.

Notera om eleven avger korrekt svar utan att tveka eller om eleven räknar för att komma fram till ett svar.

Nu ska du blunda under tiden som jag tar bort ett tal.

Säg talet som jag tog bort.

Ta bort 2, 5, 8, 10 ett i taget. Lägg tillbaka kortet efter varje svar.

13 *Jämförelse av tals storlek.* *Kan eleven jämföra tals storlek utan hjälp av föremål?* (2)

Lägg sifferkortet framför eleven vid varje uppgift.

Notera om eleven utan att tveka kan ange det största/minsta talet eller om eleven tar hjälp av fingrarna. Notera särskilt om eleven inte förstår begreppen störst och minst?

Vilket tal är störst: 3 eller 2?

Vilket tal är störst: 5 eller 7?

Vilket tal är minst: 8 eller 6?

Vilket tal är minst: 7 eller 9?

14 *Jämförelse av antal i små mängder avseende begreppet flest.* *Kan eleven begreppet flest?* (2)

Visa en hög med två och en hög med tre föremål. Alla föremål ska vara lika stora.

Notera om eleven: svarar korrekt utan att räkna föremålen; jämför mängderna genom parbildning; räknar mängderna var för sig.

I vilken hög finns det flest föremål?

Gör därefter detsamma med 7 och 8 föremål.

15 Uppskattning av antal föremål, upp till 20 st.

Betona ordet *ungefär* i instruktionen. Visa bilder med 4, 9 och 18 stjärnor (kopieringsunderlag 4), en bild i taget, i två-tre sekunder men inte så länge att eleven hinner räkna stjärnorna.

Ungefär hur många stjärnor är detta?

Kan eleven göra rimliga uppskattningar av antal föremål upp till 20 st? (8)

Notera särskilt om eleven inte gör en rimlig uppskattning av 4 föremål. En rimlig uppskattning av 4 föremål är 3, 4 eller 5, förutsatt att eleven har sett bilden under en mycket kort stund.

Uppskattning av talet 9: Vilket tal som helst mellan 6 och 15.

Talet 18: Vilket tal som helst mellan 12 och 30.

16 Enkel addition med konkret material.

Visa fem föremål.

Här är fem föremål.

Tänk dig att jag lägger till två.

Hur många är det då?

Visa *inte* några extra föremål.

Förstår eleven enkel addition med konkret material? (9)

Notera elevens strategi: gissar; räknar först de fem föremålen och fortsätter sen *sex, sju*; utgår från fem och räknar vidare; vet svaret utan att räkna.

17 Enkel subtraktion med konkret material.

Visa sex föremål.

Här är sex föremål. Hur många är det om jag tar bort två?

Ta *inte* bort några föremål.

Förstår eleven enkel subtraktion med konkret material? (9)

Notera om eleven gissar; gör en uppräknning till sex och sedan räknar bakåt *fem, fyra*; vet svaret utan att räkna.

Notera speciellt om eleven startar på sex och sedan räkna *sex, fem*.

18 *Ordproblem. Enkel addition utan konkret material.*

Läs en uppgift i taget för eleven. Stanna när eleven gör fel eller inte kan svara. Om eleven tycks ha svårt att förstå den språkliga innebörden, läs då uppgiften gång till och notera att du har gjort det.

Jag ska läsa upp några frågor om tal för dig. Lyssna noga till frågan innan du svarar.

- Alex har 2 kronor. Milla ger honom 1 krona till.
Hur många kronor har Alex nu?
- Oskar har 4 pennor. Alli ger honom 2 pennor till.
Hur många pennor har Oscar nu?
- Thea har 9 kronor. Hon får 1 krona till av mamma.
Hur många kronor har Thea nu?

Kan eleven lösa ordproblem med enkel addition utan att konkret material finns tillgängligt. (9)

Notera om eleven: gissar; tar hjälp av fingrarna; tänker ut svaret; vet svaret.

19 *Ordproblem. Enkel subtraktion utan konkret material.*

Läs en uppgift i taget för eleven. Stanna när eleven gör fel eller inte kan svara. Om eleven tycks ha svårt att förstå den språkliga innebörden, läs då uppgiften en gång till och notera att du har gjort det.

Jag ska läsa upp några frågor om tal för dig. Lyssna noga till frågan innan du svarar.

- Kristin har 5 äpplen. Hon ger bort 1 äpple.
Hur många äpplen har Kristin nu?
- Thea har 7 kronor. Hon tappar 2 kronor.
Hur många kronor har Thea nu?
- Alex har 3 kronor. Han ger bort 1 krona till Thea.
Hur många kronor har Alex nu?

Kan eleven lösa ordproblem med enkel subtraktion utan att konkret material finns tillgängligt. (9)

Notera om eleven: gissar; tar hjälp av fingrarna; tänker ut svaret; vet svaret.

20 *Elevers uppfattning och erfarenhet av tal i omvärlden.*

Var finns det tal och siffror?

Hur tänker eleven om tal och siffror i (1) omgivningen?

Notera elevens svar.